KẾT QUẢ THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH
SỬ DỤNG THUỐC BẢO VỆ THỰC VẬT TRÁCH NHIỆM, AN TOÀN, HIỆU QUẢ TẠI SƠN LA

I. Hợp tác chương trình Croplife 2017 - 2020

Cục Bảo vệ thực vật đã cùng với tổ chức Croplife Việt Nam triển khai Chương trình "sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trách nhiệm, an toàn, hiệu quả" nhằm hỗ trợ xây dựng và thúc đẩy cấp mã số vùng trồng cho các vùng sản xuất xoài và nhãn phục vụ xuất khẩu

1.1. Mục tiêu, nội dung chương trình

1.1.1 Mục tiêu

- Nâng cao ý thức về tầm quan trọng của việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật an toàn và có trách nhiệm đối với người sử dụng thuốc, người tiêu dùng và cộng đồng.
- Xây dựng mô hình liên kết giữa cơ quan quản lý nhà nước, chính quyền địa phương, doanh nghiệp và nông dân nhằm nâng cao nhận thức về sử dụng thuốc bảo vệ thực vật "*hiệu quả - an toàn - có trách nhiệm"* góp phần sản xuất ra các sản phẩm an toàn, bền vững và đáp ứng yêu cầu xuất khẩu, nâng cao giá trị hàng hóa nông sản Việt.
- Nâng cao nhận thức và thay đổi tập quán của người trồng trong việc sử dụng thuốc BVTV; Tăng số lượng nông dân được tập huấn về sử dụng thuốc an toàn, hiệu quả và có trách nhiệm; hướng tới cụ thể hoá các chương trình hướng dẫn trên từng đối tượng cây trồng.
- Hoàn thiện cơ sở dữ liệu và tài liệu tập huấn sử dụng thuốc an toàn, hiệu quả và có trách nhiệm và tăng khả năng kết nối của nông dân tới các nguồn dữ liệu này.

1.1.2. Nội dung

- Xây dựng mô hình Thu gom vỏ bao bì thuốc BVTV sau sử dụng;
- Tập huấn nông dân sử dụng thuốc an toàn hiệu quả;
- Hỗ trợ xây dựng Mô hình Tổ dịch vụ phun thuốc (SSP) trên cây xoài;
- Tổ chức Lễ phát động chương trình sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trách nhiệm, an toàn hiệu quả;
- Tổ chức Lễ tổng kết kết quả thực hiện Chương trình sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trách nhiệm, an toàn hiệu quả hàng năm;
- Truyền thông hoạt động xây dựng mã số vùng trồng cây ăn quả phục vụ xuất khẩu và các hoạt động, mô hình, ý nghĩa của dự án tại tỉnh Sơn La.

1.2 Nội dung cụ thể

- Hỗ trợ cấp mã số vùng trồng cho một số khu vực sản xuất cây ăn quả phục vụ cho xuất khẩu

- Xây dựng mô hình thu gom vỏ bao bì thuốc BVTV an toàn, có trách nhiệm sau sử dụng tại các vùng trồng cây ăn quả phục vụ xuất khẩu (nhãn, xoài)
- Tổ chức các hoạt động tập huấn, hướng dẫn sử dụng thuốc BVTV an toàn và hiệu quả (*Nguyên tắc 4 Đúng + 5 Quy tắc vàng + Quy trình thu gom xử lý vỏ bao gói thuốc BVTV sau sử dụng*)
  - Với nông dân:
    - Tổ chức các lớp tập huấn về lý thuyết và thực hành trên thực địa về sử dụng thuốc BVTV an toàn, hiệu quả và có trách nhiệm cũng như các phương pháp quản lý, phòng trừ sâu bệnh hại cây ăn quả
    - Cung cấp và trang bị đồ bảo hộ cho nông dân;
    - Tổ chức các cuộc thi tìm hiểu về sử dụng thuốc an toàn và có trách nhiệm cho nông dân
  - Cán bộ địa phương:
    - Tập huấn cán bộ địa phương nắm rõ các quy định hiện hành về sử dụng thuốc BVTV an toàn và hiệu quả; quản lý sâu bệnh hại;
    - Hỗ trợ thành lập và vận hành tổ dịch vụ (*kết hợp với mô hình thu gom xử lý vỏ bao thuốc*)
- Rà soát, biên tập và xây dựng lại các hướng dẫn sử dụng thuốc BVTV phát cho nông dân; lắp đặt các bảng hướng dẫn sử dụng thuốc BVTV tại các điểm & Truyền thông các hoạt động, kết quả và ý nghĩa của Chương trình (VTC16, TH Sơn La, Báo người đại biểu nhân dân, Báo Nông nghiệp, Báo Nông thôn ngày nay…)

II. Kết quả thực hiện

2.1 Xây dựng mô hình thu gom vỏ bao bì thuốc BVTV sau sử dụng

- Xây dựng và lắp đặt 120 bể chứa bao gói thuốc bảo vệ thực vật sau sử dụng tại 08 Hợp tác xã sản xuất nông nghiệp xuất khẩu thuộc 2 huyện Yên Châu và Mai Sơn.

- Hiện nay các bể chứa đã được nông dân thu gom vỏ bao gói thuốc bảo vệ thực vật, lượng bao gói thu gom tới năm 2020 đạt 550kg.

2.2 Xây dựng Pano tuyên truyền

Xây dựng và lắp đặt 08 bộ Pano (*3 pano/bộ, tổng cộng 24 pano*) tại vùng sản xuất của 08 hợp tác xã nhằm tuyên truyền về hướng dẫn sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trách nhiệm, an toàn, hiệu quả bao gồm 3 nội dung: Nguyên tắc 4 Đúng, 5 Quy tắc vàng, Quy trình thu gom xử lý bao gói thuốc BVTV sau sử dụng.

2.3 Tổ chức các lớp tập huấn cho nông dân: về nhận biết, chẩn đoán và phòng trừ sâu bệnh gây hại trên cây ăn quả trong đó tập trung sâu, bệnh hại trên cây xoài và cây nhãn ở các vùng quy hoạch xuất khẩu.

2.4 Tập huấn sử dụng thuốc BVTV trách nhiệm, an toàn và hiệu quả

a. Tập huấn cán bộ địa phương giai đoạn 2017 – 2019

- Thành phần: Thường trực UBND xã, Cán bộ Khuyến nông, Địa chính, Công an xã, Hội nông dân, Phụ nữ, Đoàn thanh niên của 02 xã thuộc huyện Yên Châu.

- Số lượng: 30 người

- Kết quả: Lớp tập huấn nhằm cung cấp cho cán bộ chính quyền địa phương nắm rõ các quy định hiện hành trong công tác quản lý về bảo vệ thực vật, qua đó nâng cao năng lực quản lý, phương thức tuyên truyền, hướng dẫn, vận động nhân dân thực hiện đúng nguyên tắc 4 đúng trong sử dụng thuốc, nâng cao ý thức cộng đồng về trách nhiệm thu gom bao gói thuốc bảo vệ thực vật sau sử dụng. Lớp tập huấn đã nhận được sự tham gia đầy đủ và chia sẻ tích cực của các thành viên đã giúp cán bộ địa phương hiểu hơn về những vấn đề khó khăn tại địa phương mình trong công tác quản lý nhà nước về quản lý kinh doanh thuốc BVTV như: việc tuân thủ các quy định về buôn bán, kinh doanh thuốc BVTV chưa đảm bảo, vẫn còn tình trạng buôn bán lén lút thuốc nhập lậu, nhập nhằng nhãn mác ăn theo mùa vụ, chưa đảm bảo các quy định quản lý an toàn hiệu quả thuốc BVTV; cùng với đó là việc người nông dân còn thiếu hiểu biết, lạm dụng thuốc bảo vệ thực vật, sử dụng sai mục đích, không đúng đối tượng, nồng độ, liều lượng...

b. Tập huấn nông dân

- Thành phần: Thành viên của 08 HTX nông nghiệp an toàn và nông dân sản xuất nông nghiệp tại 14 bản thuộc các xã của huyện Yên Châu và Mai Sơn.

- Số lượng: 900 nông dân (25 lớp tập huấn)

- Địa điểm: 08 HTX trồng cây ăn quả và tại 10 bản của các xã thuộc huyện Yên Châu và Mai Sơn

- Kết quả: Giúp học viên được trang bị đầy đủ quy định hiện hành về trách nhiệm của người sử dụng thuốc và nắm được những kiến thức cơ bản về thuốc bảo vệ thực vật, áp dụng Nguyên tắc 4 đúng và 5 Quy tắc vàng trong sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trên các loại cây trồng tại địa phương. Hướng dẫn một số kỹ thuật xử lý thuốc, kỹ thuật sử dụng bình phun (bình phun tay, điện, động cơ…), định lượng lượng nước phun…, cách sử dụng đầu vòi béc phun, áp suất phun cho từng nhóm thuốc, nhóm dịch hại (sâu bệnh, cỏ dại), nâng cao nhận thức về

sự cần thiết phải thu gom bao gói sau sử dụng hạn chế ô nhiễm môi trường, nguồn nước.... Cũng thông qua các hoạt động tập huấn, chương trình năm 2019 – 2020 đã phát cho mỗi nông dân tham gia 1 bộ đồ bảo hộ cá nhân sử dụng trong phun thuốc BVTV (*gồm: mũ bảo hộ phun thuốc, áo bảo hộ phun thuốc, kính bảo hộ, mặt nạ phòng độc, găng tay chống hóa chất*) kèm theo sổ tay hướng dẫn quản lý phòng trừ sâu bệnh chính gây hại cây ăn quả (xoài, nhãn/vải) và sổ tay hướng dẫn sử dụng thuốc BVTV; tổng số 400 nông dân.

2.5 Hỗ trợ tổ dịch vụ trong giai đoạn 2017-2019

Hỗ trợ thành lập 02 tổ dịch vụ (15 người/tổ) tại Hợp tác xã nông nghiệp, trong đó tập trung vào các nội dung:

- Tổ chức tập huấn nghiệp vụ liên quan đến dịch vụ bảo vệ thực vật.

- Hỗ trợ vật tư, vật liệu cho tổ dịch vụ BVTV: đã thực hiện hỗ trợ các vật tư thiết yếu cho hoạt động của tổ gồm 02 bình phun động cơ, 04 bình phun điện, 30 bộ bảo hộ lao động (quần áo, găng tay, khẩu trang, mũ, ủng, kính).

2.6 Truyền thông:

- Mời báo đài của huyện, tỉnh, trung ương tham dự và đưa tin các hoạt động của dự án

- Xây dựng những phóng sự chuyên sâu về các hoạt động triển khai trong chương trình và kết quả đạt được; ghi nhận phản hồi của nông dân, cán bộ trung ương và địa phương về các lợi ích của chương trình

- Kết quả:

- Đã có hơn 20 phóng viên, báo đài tới tham quan mô hình, phỏng vấn đưa tin về hoạt động; bao gồm các báo về nông nghiệp, khoa học, thời sự, báo địa phương; các đài truyền hình trung ương và địa phương
- Tổng cộng có gần 100 tin, phóng sự, bài viết, tin và phóng sự truyền hình đã được đăng tải trên các kênh báo đài từ trung ương tới địa phương
- 04 phóng sự hình chuyên sâu được đăng tải trên các kênh VTV1, VTC16
- 10 video tư liệu về chương trình được đăng tải và chia sẻ trên các trạng mạng xã hội của CropLife Việt Nam